

Скоч Н.В.,
учитель математики
(Бердянська
загальноосвітня школа І-ІІІ
ступенів №9)

ЧИННИКИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ІНТЕГРОВАНИХ УРОКІВ З ПРЕДМЕТІВ ПРИРОДНИЧО-МАТЕМАТИЧНОГО ЦИКЛУ

Компетентнісний підхід в організації шкільної математичної освіти відповідним чином змінює підходи до типізації уроків. Так, згідно Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти ІІ-ІІІ ступеня [1], це мають бути уроки формування, розвитку, перевірки та/або оцінювання досягнення й корекції основних компетентностей. Також формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні та проблемні уроки, відео уроки, інтегровані уроки тощо. Таким чином, на зміну урокам, на яких засвоєння теоретичного матеріалу є першочерговою метою, приходять уроки компетентісно орієнтовані, націлені на цілісне сприйняття навчального матеріалу, формування системного мислення, мотивованого, позитивного ставлення учнів до навчання. Такі зміни потребують від вчителя пошуку відповідей на запитання, як, передаючи учням спеціальні (природничо-математичні) знання передати духовні цінності культури? Що робити вчителю математики (фізики, географії, біології тощо) для гуманітаризації свого предмета? У контексті цього важливу роль відіграють інтегровані уроки, що, в умовах побудови компетентісно орієнтованого освітнього процесу, зумовлює актуальність визначення чинників підвищення їхньої ефективності. Предметний принцип структурування навчального змісту, яким він є нині – це глибока диференціація наукових напрямків, що залишає знання розрізненими в десятках навчальних предметів. Вивчення в школі предметів природничо-математичного циклу все ще має доволі абстрактний характер, подолати який можна лише реалізуючи принципи інтеграції знань для формування наукової картини світу, загальної культури, самовизначення особистості.

Як відомо, «інтеграція» означає об'єднання в одне ціле будь-яких частин, відновлення, поповнення, взаємне доповнення, узгоджений розвиток. З огляду на це, **інтегровані уроки** – це міждисциплінарне об'єднання змісту, спрямоване на комплексне засвоєння тем, законів, ідей з метою отримання школярами більш глибокого розуміння тієї чи іншої проблеми. Такі уроки для сьогоdnішніх вчителів не є чимось незвіданим, але кожний інтегрований урок вимагає від педагога ретельної підготовки, яка передбачає вивчення навчальних програм з предметів для виявлення та погодження в часі можливих варіантів введення загальних наукових понять; підбір педагогічно доцільних форм та методів інтегрованої реалізації освітнього матеріалу. Серед вимог до проведення інтегрованих уроків нинішніми науковцями виділяються такі: розгляд сучасних досягнень науки; врахування закономірностей та специфіки освітнього процесу, чинників розвитку всіх сфер особистості, рівня актуального розвитку й життєвого досвіду учнів; логічність, послідовність, завершеність, позитивне емоційне забарвлення всіх етапів навчально-пізнавальної діяльності.

При цьому, на думку автора, можна виділити такі чинники підвищення ефективності інтегрованих уроків з предметів природничо-математичного циклу на етапах передпрофільного та профільного навчання як: впровадження практики проведення уроків кількома вчителями; запрошення до участі у таких уроках представників виробництва і наукових установ; проведення інтегрованих уроків поза межами школи; використання ІКТ, інформаційних ресурсів Інтернету (у тому числі зі встановленням зв'язків он-лайн); використання засобів візуального сприйняття наукових фактів, понять та їх властивостей. Можливості розширення цих чинників зумовлюють продовження дослідження.

ЛІТЕРАТУРА

1. Накази МОНУ № 405, 408 від 20.04.2018 року «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II (III) ступеня». – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://ru.osvita.ua/legislation/Ser_osv/60642/